

УДК 343.71

 DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1320161>
Л.І. СОБЧЕНКО,

 здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ,
 м. Харків, Україна; e-mail: lyda.sob4enko@gmail.com;

 ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9291-4026>

ЗАСАДИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕЖИМУ СЕКРЕТНОСТІ В ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

L.I. SOBCHENKO,

 Applicant of a Ph.D., Kharkiv National University of Internal Affairs,
 Kharkiv, Ukraine; e-mail: lyda.sob4enko@gmail.com;

 ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9291-4026>

THE PRINCIPLES OF LEGAL REGULATION OF THE SECRECY REGIME IN THE OPERATIONAL AND INVESTIGATING OF CRIMINAL POLICE UNITS

Постановка проблеми

Сучасна правова держава повинна володіти потужним правоохоронним потенціалом, що зумовлено необхідністю висунення адекватних відповідей внутрішнім викликам і зовнішнім загрозам. Таким правоохоронним органом в Україні, серед інших, є Національна поліція, яка функціонує в якості певного виконавчого органу, і лише від імені держави та її в інтересах. Виконання службових завдань органами поліції досягається використанням багатьох прав, зокрема, поліцейська діяльність у більшості країн світу пов'язана з використанням в повсякденній діяльності відомостей, що становлять державну таємницю, що призводить до необхідності забезпечення державою заходів з унеможливлення їх витоку.

Разом із тим, проблеми забезпечення державної таємниці є актуальними не тільки для України, але й для усього світу. Так, наприклад, Керрі Ньютон Ліонс (Carrie Newton Lyons) акцентує увагу на небезпеку втручання в приватні, конституційні та статутні права, і визначає, що повернення до відомої доктрини Рейнольдса є найкращим способом збалансувати державний устрій, приватні інтереси і втручання в громадські права [1]. В свою чергу, Гурі Розен (Guri Rosén) переносить проблему управління таємністю на міждержавні відносини між країнами Європейського Союзу, стверджуючи, що "необхідно враховувати інституціональну силу Європейського парламенту, а також ступінь, в якій

правила і практика секретності сприймаються як законні" [2] тощо. І здебільшого до вирішення певних питань зберігання державних секретів, в тому числі, й безпосередньо в їх діяльності, залучаються правоохоронні органи.

Андріс Рунчіс (Andris Runcis) звернув увагу на умови поліпшення системи безпеки, пов'язані з внутрішніми та зовнішніми чинниками, як складові побудови своєї демократії відповідно до європейських стандартів і внутрішніх потреб [3]. Жан-Поль Бродер (Jean-Paul Brodeur) – на потребу технологічних змін, які вже використовуються західними поліцейськими силами в умовах нової поліцейської моделі [4]. Означені дослідження, по-перше, базуються на національному законодавстві та реаліях оперативної обстановки у сфері забезпечення режиму секретності у країні, яку представляє конкретний автор. По-друге, публікації перелічених вчених становлять інтерес у частині визначення міжнародного досвіду превенції розголошення державної таємниці та забезпечення режиму секретності, а також можуть бути враховані під час розробки рекомендацій і пропозицій, в тому числі, й для нашої держави.

В свою чергу, серед вітчизняних дослідників адміністративно-правового регулювання режимних аспектів в Україні слід відмітити науковців О.В. Адабаш, який розглянув стан наукових розвідок режиму секретності; В.Г. Гриценко – з ознак і видів конфіденційної інформації; Ю.П. Мірошник – із соціально-правових основ охорони державної

таємниці в Україні та ін. Разом із тим, безпосереднім предметом цих досліджень не було забезпечення режиму секретності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності (далі – ОРД). Враховуючи це, метою статті є з'ясування за відкритими науковими, літературними та нормативно-правовими джерелами деяких проблемних аспектів у сфері забезпечення режиму секретності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами кримінальної поліції. Новизна роботи полягає в пропозиціях у чинне законодавство з розвитку забезпечення режиму секретності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами кримінальної поліції. Завдання статті – встановлення прогалин правового регулювання режиму секретності оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції; аналіз нормативних актів, що утворюють правові засади забезпечення режиму секретності оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції; визначення проблемних аспектів правового забезпечення режиму секретності оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції.

Колізії правового регулювання режиму секретності оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції

Сьогодні, відповідно до національного законодавства України, усі оперативні працівники підрозділів правоохоронних органів наділені правом здійснювати оперативно-розшукову діяльність [5], значна частина відомостей про яку, відповідно до Закону України "Про державну таємницю", віднесена до секретної [6]. Тобто, законодавством передбачається, що здійснення оперативно-розшукових заходів, використання можливостей гласних та негласних, штатних та позаштатних працівників, проведення негласних слідчих (розшукових) дій тощо повинно здійснюватись оперативними працівниками виключно в умовах дотримання режиму секретності. Разом із тим, трапляються й випадки розголошення працівниками правоохоронних органів відомостей, що становлять державну таємницю, зокрема, стосовно методів, форм, засобів та заходів оперативно-розшукової діяльності [7].

Тому при забезпеченні режиму секретності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами кримінальної поліції до проблемних слід віднести:

– наявність спірних або невизначених законодавством питань з організаційних аспектів

(колізія окремих положень Закону України "Про державну таємницю" та відомчих нормативних актів закритого характеру, які регулюють правовідносини забезпечення режиму секретності);

– інші колізії нормативних актів в площині безпосереднього забезпечення режиму секретності під час здійснення ОРД (в жодному нормативному акті не передбачено де та яким чином оперативні працівники повинні прослуховувати отримані відомості в результаті проведення НРСД);

– невизначеність у нормативно-правових актах відповідальності осіб, що уповноважені здійснювати передачу/перевезення документів, що становлять державну таємницю, і які під час виконання вказаних дій порушують режим секретності.

Нормативні акти, що утворюють правові засади забезпечення режиму секретності оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції

Враховуючи, що доктринально ефективність правового регулювання визначається як співвідношення реальних результатів здійснення нормативно-правового акта з цілями, які були поставлені при його прийнятті, а результати здійснення нормативно-правового акта – це ті реальні зміни у суспільних відносинах, які сталися після впровадження закону в практику, та які можуть бути як очікувані й неочікувані, як позитивні, так і негативні [8], доцільним і логічним є умовне диференціювання нормативних актів, що становлять систему правового регулювання забезпечення режиму секретності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності, на чотири групи:

– що регулюють загальні положення забезпечення режиму секретності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами кримінальної поліції;

– що встановлюють критерії віднесення тих чи інших відомостей до секретних;

– що регулюють організаційно-правові засади секретного документообігу;

– що безпосередньо не регулюють процес забезпечення режиму секретності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності, однак регулюють організаційно-тактичні засади застосування форм, заходів та засобів оперативно-розшукової діяльності та несуть в собі відомості, що становлять державу таємницю.

Серед визначених груп проблемними є наступні аспекти.

До першої групи нормативних актів, що входять до системи правового регулювання забезпечення режиму секретності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами кримінальної поліції, віднесені нормативні акти міжнародного права. Правильність такого підходу підтверджена Генеральним секретарем ОБСЄ, щодо якого поліція є найбільш помітним проявом державної влади, відповідальною за громадську безпеку, а перебуваючи під величезним тиском населення, щоб протистояти росту злочинності, загрозам міжнародної і національної безпеки, поліція повинна діяти не тільки відповідно до національного законодавства, а й відповідно до норм міжнародного права [9]. Тому окрему увагу слід приділити Угоді між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво [10], а також міжнародним двостороннім договорам України та інших країн про передачу відомостей, що становлять державну таємницю. Тим більш, що більшість із нормативних актів першої групи стосується проблем передачі між країнами-членами таких договорів, інформації, що становить державну таємницю та за своєю природою відносяться до нормативних актів закритого характеру.

До другої групи актів даного напрямку доцільно віднести вітчизняні нормативно-правові акти:

- Конституцію України;
- Закони України: "Про інформацію", "Про державну таємницю", "Про Національну поліцію", "Про Національне антикорупційне бюро України", "Про прокуратуру", "Про державне бюро розслідувань", "Про Службу безпеки", "Про Державну прикордонну службу України", "Про Державну кримінально-виконавчу службу України", "Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб, статус суддів, забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, державний захист працівників суду і правоохоронних органів";
- кодифіковані закони: Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення;
- Постанови Кабінету Міністрів, зокрема, "Для службового використання" та ін.

Саме нормативних актів вказаної групи стосується проблематика не визначення міри відповідальності осіб, що безпосередньо здійснюють передачу/перевезення документів, що становлять державну таємницю, із недотриман-

ням принципів режиму секретності. Тут окремо потребують доопрацювання такі нормативні акти, як Кримінальний кодекс України (далі – КК) та Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУАпП).

Зокрема, в Кримінальному кодексі України положення ст.328 "Розголошення державної таємниці" та ст.329 "Втрата документів, що містять державну таємницю" [11] передбачають відповідальність вже за фактом вчинення порушення режиму секретності. В той же час, в Кодексі України про адміністративні правопорушення також передбачається відповідальність за порушення режиму секретності, в тому числі, під час здійснення ОРД підрозділами кримінальної поліції. Так, у п.6 ч.1 ст.212-2 "Порушення законодавства про державну таємницю" передбачається як протиправна діяльність у вигляді невжиття заходів щодо забезпечення охорони державної таємниці [12]. Однак, можна дійти висновку про покарання у вигляді накладення штрафу на громадян від десяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб від тридцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що відповідальність саме за порушення порядку пересилання/перевезення документів, інформація в яких становить інтерес, не визначена законодавцем, а передбачена виключно у випадку, коли існують вже наслідки такого порушення.

Але практика свідчить, що в більшості випадків після дій осіб, що здійснюють перевезення/передачу матеріалів, що містять державну таємницю із порушенням режиму секретності, негативні наслідки не настають (у вигляді втрати документа, що містить гриф обмеження чи секретності), однак є однією з умов, що може призвести до розголошення державної таємниці (тобто, в діях посадових осіб існує вікімологічна складова). З цього, доцільним є доповнення ст.212-2 КУАпП частиною 3 наступного змісту: "Не дотримання особами правил таємного діловодства, а також чинного законодавства щодо порядку отримання, перевезення чи передачі документів, що містять державну таємницю – тягне за собою накладення дисциплінарної відповідальності".

Третю групу становлять нормативні акти міждомочого та відомчого характеру, зокрема, спільний наказ Генеральної прокуратури України, МВС, СБУ, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України "Про затвердження інструкції про організацію проведення

негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні" від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5 [13]. При цьому, більшість нормативних актів вказаної групи становлять саме нормативні акти закритого характеру.

Таким чином, в нормативних актах другої та третьої групи закріплені:

- основні вимоги до нормативних правових актів, що регламентують порядок роботи з документами різного ступеня секретності;
- організаційно-правові основи режиму секретності в правоохоронних органах;
- поняття державної таємниці та її правового регулювання;
- способи збереження державної таємниці;
- обов'язки осіб, допущених до особливої важливості, цілком таємних і таємних документів в органах правопорядку;
- вимоги, що пред'являються до режимних приміщень;
- основні правила і порядок підготовки та оформлення документів;
- правила користування і поводження з секретними документами та виробами;
- встановлений порядок організації діловодства, використання відомостей, що містяться в документах;
- порядок знищення секретних документів, справ, матеріалів;
- особливості організації і проведення нарад з питань різного ступеня секретності;
- види відповідальності працівників правоохоронних органів за порушення режиму секретності;
- порядок організації та проведення службових перевірок за фактами розголошення відомостей різного ступеня секретності і втрати документів;
- використання методів та форм оперативно-розшукової діяльності.

Проблемні аспекти правового забезпечення режиму секретності оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції

Серед проблемних аспектів у нормативно-правових актах цих груп, які потребують на увагу законодавця, є такі:

1) не відповідність положень наказів МВС (Національної поліції) закритого характеру або із обмеженням доступу до Переліку документів, що утворюються в процесі оперативно-розшукової та іншої спеціальної діяльності ОВС, із зазначенням строків зберігання документів", а також до положень однієї з Постанов Кабінету Міністрів України ("ДСК"), в частині строків збе-

рігання оперативно-розшукових справ, що не є реалізованими або закритими за реабілітуючими підставами відповідно до ч.1 ст.9-2 Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність". Аналіз результатів опитування працівників режимно-секретних відділів та відділень територіальних органів поліції свідчить, що сьогодні існують випадки, коли керівники територіальних управлінь із забезпечення режиму секретності ГУНП в областях вимагають від останніх знищувати оперативно-розшукові справи, що нереалізовані або закриті за реабілітуючими ознаками одразу після прийняття такого рішення, базуючись на положеннях відомчих нормативних актів, здебільшого закритого характеру. Водночас, стосовно оперативно-розшукових справ, що велись за фактом розшуку особи, вимагають їх знищення через рік після закриття такої справи. Проте, вказане прямо суперечить положенням вказаної Постанови Кабінету Міністрів України ("ДСК"). Зважаючи на це, потрібно терміново привести положення відомчих нормативних актів до єдиного стандарту, зокрема із врахуванням положень вказаного нормативного акту;

2) відсутність юридичного закріплення порядку вивчення матеріалів НРСД працівниками оперативних підрозділів для складання протоколів про їх проведення, зокрема вивчення матеріалів отриманих в результаті проведення зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Сьогодні, ані в Інструкції про проведення НРСД, ані в КПК, ані в інших відомчих нормативних актах не передбачено, на яких електронно-обчислювальних машинах може переслуховуватись отримана інформація в результаті проведення НРСД. Зокрема, вказана проблематики доволі типова для проведення такого НРСД, як зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, оскільки в результаті її здійснення відомості, що становлять інтерес, містяться в голосовому файлі. Нами було досліджено, чи мають спеціально захищені ПЕОМ прилади та приладдя для прослуховування на них аудіо файлів, щодо чого респонденти вказали, що у 93,4 % – не містять. Тоді на чому ж прослуховують вказану інформацію оперативні працівники для складання протоколів? Як варіант – у приміщенні підрозділів оперативно-технічної служби, де робилась стенограма, однак за практикою, лише третина інформації прослуховується в онлайн режимі, а нотатки "дослівно" ведуться тільки у окремих випадках. Тому доцільним внесення змін до нормативних актів відомчого рівня щодо закріплення обов'язкового прослуховування

такої інформації лише на спеціально захищених ПЕОМ, а також щодо необхідності комісіям по режиму секретності в територіальних відділах поліції підняття питання щодо доцільності виділення додаткових коштів на купівлю спеціального приладдя для прослуховування аудіо-файлів, що містять відомості, які становлять державну таємницю.

Висновки

Сьогодні в правовому регулюванні режиму секретності в оперативно-розшуковій діяльності підрозділів кримінальної поліції є такі проблемні аспекти:

- наявність спірних або невизначених законодавством питань з організаційних аспектів досліджуваної проблематики;
- існування колізії нормативних актів в площині безпосереднього забезпечення режиму секретності під час здійснення ОРД;
- не визначеність в жодному нормативному акті відповідальності осіб, що уповноважені здійснювати передачу/перевезення документів, що становлять державну таємницю, і які під час

виконання вказаних дій порушують режим секретності.

Перспективними заходами щодо чинного законодавства з усунення означених недоліків нормативного характеру є такі:

- доповнити ст.212-2 КУпАП частиною 3 наступного змісту: "Не дотримання особами правил таємного діловодства, а також чинного законодавства щодо порядку отримання, перевезення чи передачі документів, що містять державну таємницю – тягне за собою накладення дисциплінарної відповідальності";
- термінове внесення змін до нормативних актів відомчого рівня щодо закріплення обов'язкову прослуховування інформації, отриманої в результаті проведення НРСД лише на спеціально захищених ПЕОМ, а також щодо уповноваження комісії по режиму секретності в територіальних відділах поліції підняття питання щодо доцільності виділення додаткових коштів на купівлю спеціального приладдя для прослуховування аудіо-файлів, що містять відомості, які становлять державну таємницю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Carrie Newton Lyons. The state secrets privilege: expanding its scope through government misuse. *Lewis & Clark Law Review*. 2007. Vol. 11:1. PP. 99–132. URL: <https://fas.org/sgp/jud/statesec/lyons.pdf>.
2. Guri Rosén (2018) Contestation and co-optation: why secrecy in EU external relations varies, *West European Politics*, 41:4, 933–957. DOI: 10.1080/01402382.2017.1413217.
3. Andris Runcis. Latvia towards Europe: internal security issues. Rīga, 1999. 50 p. URL: <https://www.nato.int/acad/fellow/97-99/runcis.pdf>.
4. Jean-Paul Brodeur. High Policing and Low Policing: Remarks about the Policing of Political Activities. *Social Problems*. Vol. 30, No. 5. Thematic Issue on Justice (Jun., 1983), pp. 507–520. URL: <http://www.jstor.org/stable/800268>. DOI: 10.2307/800268.
5. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 № 4651–VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2135-12/page>.
6. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855–XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.
7. В Харьковской области задержали трех человек за сотрудничество со спецслужбами России. URL: <https://www.unian.net/incidents/10052828-v-harkovskoy-oblasti-zaderzhali-treh-chelovek-za-sotrudnichestvo-so-specsluzhbami-rossii-video.html>
8. Сушицька Н. В. Правове регулювання: проблеми ефективності. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/64581/06-Sukhytska.pdf?sequence=1>.
9. Guidebook on Democratic Policing by the Senior Police Adviser to the OSCE Secretary General. Vienna, May 2008, 2nd Edition. 46 p. URL: <https://www.osce.org/spmu/23804?download=true>.
10. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво : від 14.12.2016. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_001-16.
11. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341–III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
12. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073–X. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
13. Про затвердження інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : спільний наказ Генеральної прокуратури України, МВС, СБУ, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <http://www.minjust.gov.ua/42544>.

REFERENCES

1. Lyons, C. N. (2007). The state secrets privilege: expanding its scope through government misuse. *Lewis & Clark Law Review*, (11:1). 99–132. Retrieved from: <https://fas.org/sgp/jud/statesec/lyons.pdf> (in Eng.).
2. Rosén, G. (2018). Contestation and co-optation: why secrecy in EU external relations varies. *West European Politics*, 41:4, 933–957. DOI: 10.1080/01402382.2017.1413217 (in Eng.).
3. Runcis, A. (1999). Latvia towards Europe: internal security issues. Rīga, 50 p. Retrieved from: <https://www.nato.int/acad/fellow/97-99/runcis.pdf> (in Eng.).
4. Brodeur, J.-P. (1983). High Policing and Low Policing: Remarks about the Policing of Political Activities. *Social Problems*. Vol. 30, No. 5. Thematic Issue on Justice, pp. 507–520. Retrieved from: <http://www.jstor.org/stable/800268>. DOI: 10.2307/800268 (in Eng.).
5. *Pro operativno-rozshukovu diyal'nist'* [On operational search activities]. *Zakon Ukrayiny* (18.02.1992 No 4651–6). Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2135-12/page> (in Ukr.).
6. *Pro derzhavnu tayemnytsyu* [About state secrets]. *Zakon Ukrayiny* (21.01.1994 No 3855–12). Retrieved from: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3855-12> (in Ukr.).
7. *V Khar'kovskoy oblasti zaderzhali trekh chelovek za sotrudnichestvo so spetssluzhbami Rossii* [Three people were detained in the Kharkiv region for cooperation with the special services of Russia]. Retrieved from: <https://www.unian.net/incidents/10052828-v-harkovskoy-oblasti-zaderzhali-treh-chelovek-za-sotrudnichestvo-so-specsluzhbami-rossii-video.html> (in Ukr.).
8. *Sukhyts'ka, N. V. Pravove rehulyuvannya: problemy efektyvnosti* [Legal regulation: problems of efficiency]. Retrieved from: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/64581/06-Sukhytska.pdf?sequence=1> (in Ukr.).
9. Guidebook on Democratic Policing by the Senior Police Adviser to the OSCE Secretary General. Vienna, May 2008, 2nd Edition. 46 p. Retrieved from: <https://www.osce.org/spmu/23804?download=true> (in Eng.).
10. *Uhoda mizh Ukrainoyu ta Yevropeys'kym politseys'kym ofisom pro operativne ta stratehichne spivrobotnytstvo* [Agreement between Ukraine and the European Police Office on Operational and Strategic Cooperation]. (14.12.2016). Retrieved from: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_001-16 (in Ukr.).
11. *Kryminal'nyy kodeks Ukrainy* [Criminal codex of Ukraine]. *Zakon Ukrayiny* (05.04.2001 No 2341–3). Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (in Ukr.).
12. *Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennya* [Code of Ukraine on Administrative Offenses]. *Zakon Ukrayiny* (07.12.1984 No 8073–10). Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (in Ukr.).
13. *Pro zatverdzhennya instruktsiyi pro orhanizatsiyu provedennya nehlasnykh slidchykh (rozshukovykh) diy ta vykorystannya yikh rezul'tativ u kryminal'nomu provadzhenni* [On Approval of the Instruction on the Organization of Investigation (Investigation) of Involuntary Investigations and the Use of Their Results in Criminal Proceedings]. *Spil'nyy nakaz Heneral'noyi prokuratury Ukrainy, MVS, SBU, Administratsiyi Derzhavnoyi prykordonnoyi sluzhby Ukrainy, Ministerstva finansiv Ukrainy, Ministerstva yustytisyi Ukrainy* (16.11.2012 No 114/1042/516/1199/936/1687/5). Retrieved from: <http://www.minjust.gov.ua/42544> (in Ukr.).

Надійшла 27.03.2018

РЕКОМЕНДОВАНЕ ЦИТУВАННЯ (RECOMMENDED CITATION), АНОТАЦІЇ (ABSTRACTS)

Собченко Л. І. Засади правового регулювання режиму секретності в оперативно-розшуковій діяльності підрозділів кримінальної поліції. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2018. № 2. С. 151–157. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2018_2_20.pdf

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1320161>

З'ясовано за відкритими науковими, літературними та нормативно-правовими джерелами деякі проблемні аспекти у сфері забезпечення режиму секретності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами кримінальної поліції. Висунуті пропозиції в чинне законодавство з розвитку забезпечення означеного режиму секретності. Встановлені прогалини правового регулювання режиму секретності оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції; виконано аналіз нормативних актів, що утворюють правові засади забезпечення режиму секретності оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції; визначені проблемні аспекти правового забезпечення режиму секретності оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції.

Ключові слова: нормативні акти; режим секретності; оперативно-розшукова діяльність; підрозділи кримінальної поліції

***

Собченко Л.И. Основы правового регулирования режима секретности в оперативно-розыскной деятельности подразделений уголовной полиции

Выявлены по открытым научным, литературным и нормативно-правовым источниками некоторые проблемные аспекты в сфере обеспечения режима секретности при осуществлении оперативно-розыскной деятельности подразделениями уголовной полиции. Выдвинуты предложения в действующее законодательство по развитию обеспечения указанного режима секретности. Установлены пробелы правового регулирования режима секретности оперативно-розыскной деятельности подразделений уголовной полиции; выполнен анализ нормативных актов, образующих правовые основы обеспечения режима секретности оперативно-розыскной деятельности подразделений уголовной полиции; определены проблемные аспекты правового обеспечения режима секретности оперативно-розыскной деятельности подразделений уголовной полиции.

Ключевые слова: *нормативные акты; режим секретности; оперативно-розыскная деятельность; подразделения криминальной полиции*

***

Sobchenko L.I. The Principles of Legal Regulation of the Secrecy Regime in the Operational and Investigating of Criminal Police Units

The article is devoted to the consideration of the current state of legal regulation of the secrecy regime in the conduct of operative investigation activities by criminal police units by identifying, analyzing and selecting problematic aspects of normative acts directly or indirectly related to selected topics. To achieve this goal, the author studied normative acts is grouped in accordance with the existing legal nature. Thus, the normative acts of international law are included in the first group of normative acts entering into the system of legal regulation of the regime of secrecy in the conduct of operational search activities by criminal police units, in particular, in the issues under consideration, special attention is paid to the Agreement between Ukraine and the European Police Office on the operational and strategic cooperation, as well as international bilateral treaties of Ukraine and other countries on the transfer of information constituting the state. As for the second group of normative acts, in the author's opinion, the legal regulation of the secrecy regime in conducting operational search activities at the national level consists of: the Constitution of Ukraine; Laws of Ukraine, coded laws and regulations of the Cabinet of Ministers. At the same time, the third group includes normative acts of interagency and departmental nature, most of which are acts of a closed nature. However, the author determines that the normative acts of the second and third group are characterized by the presence of problem aspects that are expressed in different colleges, unsettled aspects and not compliance with the acts of a more powerful legal nature of the acts. Considering the specified problems in more detail the author determines what today there are the most promising ways of improving the regulatory regulation of the secrecy regime in the performance of operational and search activities of the criminal police units.

Key words: *normative acts; secrecy regime; operational-search activity; criminal police units*